

**UCHWAŁA XLIII/360/2023
RADY GMINY SKOROSZYCE**

z dnia 31 marca 2023 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Na podstawie art. 179 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447, 1700, 2140) w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz.559) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Skoroszyce

Henryk Sokółowski

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok

oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447, 1700, 2140) w terminie do 31 marca każdego roku Wójt składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Ustawa nakłada obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej na jednostki samorządu terytorialnego.

Priorytetem uchwalonego w naszej gminie programu jest dążenie, aby każde dziecko miało prawo rozwijać się w naturalnym środowisku rodzinnym, a w przypadku umieszczenia w pieczy zastępczej, stwarzanie warunków jak najszybszego powrotu do rodziców. Środowisko rodzinne, nawet niezupełnie wydolne i borykające się z różnorodnymi problemami, jest dla dziecka środowiskiem naturalnym i najlepszym. Przerwanie więzi dziecka z rodzicami biologicznymi jest wydarzeniem traumatycznym, pozostawiającym w psychice dziecka trwałe ślady. Dlatego działania (profilaktyczne i naprawcze) powinny być wspólne i interdyscyplinarne. Mają wesprzeć rodzinę w pełnieniu jej podstawowej funkcji, z wykorzystaniem jej własnych możliwości i zasobów.

Zadania gminy z zakresu wspierania rodziny w 2022 roku realizowane były głównie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skoroszycach oraz szkoły, przedszkola, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Samorząd Gminy, Gminny Ośrodek Kultury we współpracy min. z Policją, kuratorami sądowymi, poradniami.

Pierwszym celem strategicznym realizowanego Programu była budowa systemu pomocowego i wzmacnianie rodziny wymagającej pomocy. Cel realizowany był poprzez następujące zadania:

Wzmacnianie funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodzin:

1. Wspieranie rodzin w odzyskiwaniu lub wzmacnianiu prawidłowego funkcjonowania oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.
2. Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej.
3. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez sport, rekreację i kulturę.
4. Współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną i dzieckiem.
5. Pomoc i opieka specjalistyczna.

Poprawa jakości życia, zapewnienie rodzinom bezpieczeństwa socjalnego:

1. Udzielanie pomocy finansowej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych.
2. Rozbudowa systemu chroniącego rodzinę przed utratą bezpieczeństwa socjalnego, wsparcie dla rodzin z osobami długotrwale bezrobotnymi.
3. Organizacja i koordynacja dożywiania dzieci i młodzieży.

Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w kryzysie:

1. Budowa lokalnej infrastruktury i zasobów dla wczesnej interwencji w odniesieniu do osób i rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą.
2. Rozwijanie lokalnego systemu poradnictwa min psychologicznego- prawnego, socjalnego oraz doskonalenie wczesnej interwencji w sytuacjach kryzysowych.

3. Zapewnienie tymczasowego schronienia osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, w tym ofiarom przemocy.

4. Rozszerzenie oferty edukacyjnej działań profilaktycznych dla osób zagrożonych (uzależnionych i ich rodzin) oraz specjalistyczne poradnictwo.

Drugim celem strategicznym realizowanego Programu było zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących. Cel realizowany był poprzez następujące zadania:

Budowanie systemu wsparcia, profilaktyka i edukacja rodzin, w tym szczególnie dzieci i młodzieży

1. Promocja programów profilaktycznych i psychoedukacyjnych skierowanych do rodziców, dzieci i młodzieży.

2. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez propagowanie działalności klubowej i rozwój placówek wsparcia dziennego.

3. Promocja i realizacja programów profilaktycznych.

4. Egzekwowanie zakazu dystrybucji papierosów, alkoholu i narkotyków wśród młodego pokolenia zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Trzecim celem strategicznym realizowanego Programu było podnoszenie standardów pracy służb instytucji pomocowych. Cel realizowany był poprzez następujące zadania:

1. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników (pomagających rodzinie) min poprzez udział w szkoleniach specjalistycznych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skoroszycach realizował zadania z zakresu wspierania rodziny poprzez interdyscyplinarne działania pracowników socjalnych mające na celu pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz działania asystenta rodziny. W 2022 roku asystent rodziny był zatrudniony w wymiarze pełnego etatu, co pozwalało mu na współpracę z 14 rodzinami. Gmina Skoroszyce kontynuowała realizację projektu pn. "Bliżej rodziny i dziecka - wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo - wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej - III edycja" w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa VIII Integracja Społeczna, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego, jako Partner Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Opolu. Bezpośrednim realizatorem projektu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skoroszycach. Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych w województwie opolskim na rzecz rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz pieczy zastępczej, które pozwolą wyeliminować deficyty lub dysfunkcje ww. grup oraz profilaktycznie przeciwdziałać ich marginalizacji. Wsparciem objęte zostały osoby i rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, jak również otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. W ramach projektu Gmina Skoroszyce realizuje zadanie: Usługi dla rodzin przeżywające problemy opiekuńczo-wychowawcze w Gminie Skoroszyce. Asystent rodziny pracuje w ramach pełnego etatu, co pozwoli na objęcie pomocą do 15 rodzin. Działania asystenta polegają na wspieraniu rodziny w pokonywaniu trudności i barier, pomocy w uzyskaniu poprawy sytuacji w różnych obszarach funkcjonowania społecznego, wdrożeniu prawidłowych postaw życiowych, rodzicielskich wszystkich członków rodziny, a przede wszystkim odbudowaniu więzi i relacji rodzinnych. Asystent ułatwi rodzicom wypełnianie ról społecznych, aby doprowadzić do osiągnięcia stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. Jeśli dzieci znajdują się pod pieczą zastępczą, rolą asystenta będą działania na rzecz jak najszybszego powrotu dzieci do rodziny. Program będzie realizowany do czerwca 2023 roku. Następnie kontynuowane będzie zatrudnienie asystenta rodziny ze środków własnych.

Do zadań asystenta rodziny, zgodnie z art. 15.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, należy:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, o którym mowa w art. 11 ust. 1;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;

- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 13a) realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2019 r. poz. 473 i 1818);
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218), lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

W 2022 roku z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skoroszycach skorzystało łącznie 58 rodzin - 127 osób w rodzinach. W pieczy zastępczej było umieszczonych piętnastoro dzieci z terenu naszej gminy. Koszt związany z pobytem dzieci w pieczy zastępczej w 2022 roku wyniósł 51 189,57 zł.

Gmina Skoroszyce – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy z Bankiem Żywności w Opolu z siedzibą w Luboszycach realizowała Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa Podprogram 2021 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, którego celem było zapewnienie najuboższym mieszkańcom Polski pomocy żywnościowej oraz uczestnictwa w działaniach w ramach środków towarzyszących w okresie styczeń 2022 – październik 2022 r. Pomoc żywnościowa dotarła do 235 osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej z terenu gminy Skoroszyce. Wydaliśmy 5,4 tony żywności w formie 777 szt paczek żywnościowych.

Gmina Skoroszyce przystąpiła do realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa, Podprogram 2021 Plus na kolejny okres tj. od lutego 2023 do lipca 2023 roku. Realizatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skoroszycach.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skoroszycach realizowała działania profilaktyczne i edukacyjne w zakresie uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Środki finansowe zostały przeznaczone na wspieranie programów profilaktycznych szkół z terenu gminy Skoroszyce, zakup materiałów profilaktycznych i edukacyjnych (min. ulotki, plakaty) oraz działań profilaktycznych prowadzonych przez Rady Sołeckie i inne jednostki, które skierowane były w szczególności do dzieci, młodzieży oraz rodziców i miały na celu kształtowanie więzi rodzinnych oraz integrację międzypokoleniową. W ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników zorganizowane zostały szkolenia dla

nauczycieli, pracowników GOPS oraz członków Zespołu Interdyscyplinarnego. Zorganizowany został również czas wolny dla dzieci i młodzieży poprzez pozalekcyjne zajęcia sportowe.

Gmina Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uruchomiła Punkt Informacyjno – Konsultacyjny, umożliwiając tym samym nieodpłatną pomoc psychologiczną. W Urzędzie Gminy jest również możliwość skorzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej.

Podejmowane są również działania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, powołany został Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, którego zadaniem jest udzielanie pomocy rodzinom w których zachodzi podejrzenie o możliwości stosowania przemocy. W okresie sprawozdawczym wszczętych zostało 37 nowych procedur „Niebieska Karta” w tym 30 procedur wszczętych przez funkcjonariuszy Policji oraz 6 procedur zostało wszczęte przez pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skoroszytach oraz 1 procedura wszczęta przez szkołę. W ramach procedury „Niebieska Karta” Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie podejmowane są działania mające na celu ochronę małoletnich dzieci, wobec których zachodzi podejrzenie, że jest stosowana przemoc w rodzinie bądź są świadkami stosowania przemocy w rodzinie. Działania te polegają w głównej mierze na skierowaniu wniosku do Sądu Rodzinnego w Nysie o wgląd w sytuację rodziny małoletniego dziecka, a także o objęcie dziecka pomocą psychologiczną.

Rok 2023 będzie kontynuacją prowadzonych działań w zakresie tworzenia systemu opieki oraz pomocy rodzinie znajdującej się w trudnej sytuacji, która nie wykonuje swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych w sposób prawidłowy oraz zapewnienia rodzinie z problemami potrzebnego wsparcia.

Ważnym zadaniem gminy wynikającym z potrzeb w zakresie wspierania rodziny jest tworzenie mieszkań socjalnych, mieszkań chronionych, które zapewniałyby tymczasowe schronienie osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, w tym ofiarom przemocy oraz świetlic socjoterapeutycznych, gdzie dzieci z rodzin dysfunkcyjnych mogłyby odrobić zadanie domowe, przygotować się do lekcji, aktywnie spędzić czas w grupie rówieśniczej, nabrać pozytywnych nawyków i wzorców. Realizacja pozalekcyjnych zajęć opiekuńczo-wychowawczych wdrożona zostanie w 2023 roku.

Warunkiem skuteczności działań pomocowych i profilaktycznych z zakresu wspierania rodziny jest współpraca wielu instytucji, posiadanie odpowiednich kompetencji oraz narzędzi niezbędnych do realizacji zadań. Realizując program Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej będzie współpracował z placówkami oświatowymi, służbą zdrowia, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komendą Powiatową Policji w Nysie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nysie, Sądem Rejonowym w Nysie.

Sporządziła

Urszula Chudobowicz

Skoroszyce, 06.03.2023 r.